המקנא פרק ראשון סוטה ח.

התם קיימא [א]דמסקינן לה ומחתינן לה כדי לייגעה [ב]דתניא רבי שמעון בן אלעזר אומר [ג]בית דין מסיעין את העדים ממקום למקום כדי שתטרף דעתן עליהן ויחזרו בהן: ששם משקין את הסוטות וכו': בשלמא סוטות דכתיב [ד]והעמיד הכהן את האשה לפני ה' מצורעין נמי דכתיב [ה]והעמיד הכהן המטהר וגו' אלא יולדת מאי טעמא אילימא משום דאתיין וקיימין אקורבנייהו דתניא [ו]אין קרבנו של אדם קרב אלא אם כן עומד על גביו אי הכי זבין וזבות נמי יאה"נ [ז]ותנא חדא מינייהו נקט ת"ר [ח]אין משקין שתי סוטות כאחת כדי שלא יהא לבה גם בחבירתה רבי יהודה אומר לא מן השם הוא זה אלא [ט]אמר קרא [י]אותה לבדה ות"ק הכתיב אותה ת"ק ר"ש היא [יא]דדריש טעם דקרא ומה טעם קאמר מה טעם אותה לבדה כדי שלא יהא לבה גם בחבירתה מאי בינייהו איכא בינייהו רותתת ורותתת מי משקין והא אין עושין מצות חבילות חבילות [יב]דתנן אין משקין שתי סוטות כאחת [יג]ואין מטהרין שני מצורעין כאחת [יד]ואין רוצעין שני עבדים כאחת [טו]ואין עורפין שתי עגלות כאחת [יז]לפי שאין עושין מצות חבילות חבילות אמר אביי ואיתימא רב כהנא לא קשיא [יח]כאן בכהן אחד כאן בשני כהנים: והכהן אוחז בבגדיה: תנו רבנן [יט]ופרע את ראש האשה אין לי אלא ראשה גופה מנין ת"ל האשה אם כן מה ת"ל ופרע את ראשה מלמד שהכהן סותר את שערה: ר' יהודה אומר אם היה לבה וכו': [כ]למימרא דר' יהודה חייש להרהורא ורבנן לא חיישי והא איפכא שמעינן להו דתניא האיש מכסין אותו פרק אחד מלפניו והאשה שני פרקים אחד מלפניה ואחד מלאחריה מפני שכולה ערוה דברי רבי יהודה וחכ"א [כא]האיש נסקל ערום ואין האשה נסקלת ערומה אמר רבה הכא טעמא מאי שמא תצא מב"ד זכאית [כב]ויתגרו בה פרחי כהונה התם הא [כג]מסתלקא וכי תימא אתי לאיגרויי באחריינ' האמר [כד]רבא גמירי דאין יצר הרע שולט אלא במה שעיניו רואות אמר רבא דר' יהודה אדר' יהודה קשיא דרבנן אדרבנן ל"ק אלא אמר רבא [כה]דר' יהודה אדר' יהודה ל"ק כדשנין דרבנן

[כו]**ששם** משקין את הסוטות. בתוספתא (פ"ה) שנא' (מלכים ה מ) את אשר יחטא אין לרעהו ונשא כו אלה להאליתו ובא אלה לפני מזבחך בבית הזה וכו' להרשיע רשע ולצדק צדיק ולהצדיק לצדיק [לתת לו כלדקתו שנאמר ואם לא נטמאה האשה וטהרה היא] ונקתה וזרעה זרע היא עומדת מבפנים והכהן עומד מבחוץ שנאמר והעמיד הכהן את האשה לפני ה' האשה לפני ה' ואין כהן לפני ה': **אין** משקין שתי סוטות **באחת.** גרלה לפרש שיעמיד שתיהן בעזרה בבת אחת להשקותן אע"פ שאין שותות כאחת וכן לעיה ובתוספתא דפרה (פ"ג) תנא נמי אין שתי פרות נעשות כאחת משנעשית אפר מביא אחרת ושורפה על גבה ותימה וכי היה אוסר בכה"ג לשחוט שני זכרים כאחד כגון שני עולות או שני חטאות שיעמיד שניהן בעזרה ויאחוז ג' ואחר כך ישחוט השני והא דאמרי' בפ"ב דשחיטת חולין (דף כט: ושם) מזכחו שלא יהא ג' שוחט שני זכרים מייני שיתמוך שני לוחלין כאחד לאיכא איסור דאורייתא אבל בכה"ג לא מייני התם ובפ' נערה המאורסה (נדרים עג.) בנדרים בעי מהו שיפר אדם לשתי נשיו כאחד אותה דוקא או לאו דווקא ופשיט להו מהכא:

איכא ביניהו רותתת. גרלה דהוה מצי למימר איכא ביניייהו אשה אחרת שאינה סוטה לר' שמעון מותר לר' יהודה אסור להעמיד אלא שום אשה בשער נקטור [כו]דאמר בפרק טרף בקלפי (יומא דף מב:) דפליגי נמי הכי רבי ורבי שמעון בקרא דוהוציא אותה דכתיב גבי פרה ואמר איכא ביניייהו חמור דלרבי דאמר אותה לבדה אסור להוציא עמה חמור: **והא** אין עושין מצות חבילות. תימה מאי פריך והלא אין עושין מצות חבילות ליכא אלא איסור מדרבנן משום דמיחזי עליה כמשא ואיתנו פליגי בקראי:

כאן בשני כהנים. רש"י פירש וכן גבי עבד בכ"ד אחד ואחדון אחד ותימה והא טהרת ב' מצורעין דמי לשני עבדים של שני בני אדם: [כז]**והכהן** אוחז בבגדיה. בפרק אלו הן הלוקין (מכות דף כב:) תניא נמי הכי חזן הכנסת אוחז בבגדיו כו' וגרלה משום דכתיב בו ונקלה מלוה לגולו בתוספתא (פ"ה) ההיסיס מטיליס גורלות וכל מי שיעלה גורלו אפילו כ"ג יוצא ועומד בלד סוטה ואוחז בבגדיה: [כח]**אם** היה לבה נאה. אע"ג דגזירת הכתוב הוא שב ואל תעשה לאו מיעקר הוא כדאיתא פ' האשה רבה (יבמות 5.): **האיש** נסקל ערום ואין האשה נסקלת ערומה. תימה מאי קשיא דרבנן אדרבנן והא מפרש טעמא בפרק גמרא הדין (סנהדרין דף מה.) משום דכתיב אותו בלא כסותו ואין אותה בלא כסותה ת"ל למה היה לנו לגזולה מאחר שהכתוב אומר שלא לגזולה אם היינו מגזולין אותה ת"כ אנו עוקרין הכתוב בידים י"ל בין לר' יהודה בין לרבנן דאותו לא בא אלא למעט על הכסות שלו הילכך לרבנן לא שמענו מן התורה מה דינה והרשות ביד בית דין לעשות כמה שילו ובגמרא מפרש במאי פליגי להכי קשיא דרבנן אדרבנן כיון דלא חיישינן להרהורים היה לנו לגזולה משום יסור: **ויתגרו** בה פרחי בהונה. תימה כיון דלאו חובה לאנשים ליתלו סדין של בוץ בינה לבין האנשים ויתמוך שערה כדאמר קרא ואי משום כהן המשקה אותה יהפוך פניו לגד אחר והכי מני בספרי בהדיא ופרע את ראש האשה סדין של בוץ פרש בינו לבין העם כהן פונה לאחוריו ופורעה כדי לקיים בה מצות פריעה ולרבי יהודה נמי נעשה כך וי"ל לר' יהודה אם היו פורסין סדין בינה לבין האנשים לא היה ניזול כל כך בפני הנשים כמו באנשים שאין אשה בושה מפני מכרותיה ולא יוסרו: **גמירי** אין יצר הרע שולט **אלא** במה שעיניו רואות. מקשי' מפרק אין דורשין (חגיגה יא:) דאמר עריות בין בפניו בין שלא בפניו יצרייהו ולא קשיא מידי דהתם ה"פ מאחר שרואה הערוה פעם אחת שוב מהרהר אחריה לעולם אפי' שלא בפניה אבל מממא שרואה הנסקלת ערומה אינו מהרהר אחר אחרת: ואחר

מסורת הש"ס

א) סנהדרין לב: [תוספתא סנהדרין פ"ט], ב) [תענית כז.], ג) [יומא מח: ושם"ג], ד) [נדרים עג. ע"פ תוספתא דנגעים פ"ה ע"פ ותוספתא סוטה פ"ה ע"פ], ה) [קדושין סח: ושם"ג], ו) ל"ל דתניא, ז) [ברכות מט. פסחים קג:], ח) [סנהדרין מה.], ט) [נזיר מה:], י) [ל"ל מתתלא ודע דבסנהדרין מה. איתא מקטלא], כ) [בסנהדרין איתא רבנן], ל) [עי' תענית כז.], מ) מ"ש קיימיה, נ) [עי' היטב נדרים עג. ותמ"ש על הגליון], ס) [נדרים כד.], ע) [שייך לעיל ז. ד"ה מסמכי], פ) [שייך לעיל ז. ד"ה מסמכי], צ) [שייך לעיל ז. ד"ה מסמכי].

הגהות הב"ח

(א) תוס' ד"ה איכא וכו' נקטל וחכי נמי אמר כפרק טרף וכו' כ' יהודה וכ' שמעון וכו' דלר' יהודה לתמר אותה:

גליון הש"ס

גמ' אין משקין שתי סוטות. עיין נדרים דף עג ע"א: **שם** כאן בבהן אחד. עיין מג"א סימן קמז ס"ק יא: **שם** הרי"ש אדר"י לא קשיא. פסחים יח ע"א סוטות כד ע"א: רש"י ד"ה אותה והשביע אותה הכהן. נדרים דף עג ע"א איתא הכן כריישא משום שנאמר והשקה אותה לבדה (ונקרא לא כתיב אותם) ופי' הרי"ן שם דיון דכתיב והשקה נמשיך ה' הי כתיב אותו ואי"כ הכא נמי נמה דאמרינן אמר קרא אותה הייגו על ידי מפיק ה' דוהשקה. אבל בתו"ס שם וכן בפי' המכונה בשם רש"י איתא משום שנאמר והשקה לבדה והייגו מדכתיב נמפיק ה' ואי"כ ריל דמיק לומר דקולא אלא הש"ם זה בלשון אמר קרא אותה מש"ה פי' רש"י הכא דהייגו קרא והשביע אותה ואי הכא בריישא אחריתא ובנדמכ"ם איתא שנאמר והעמיד אותה הכהן והייגו ע"כ מדכתיב והעמידה נמפיק ה"פ הי כתיב אותו אותה וקשה אמאי עוה ממאי דמפורש בבריישא שנאמר והשקה. ובשורי בנה"ג פ"ה בסוף הספר בלשונתיו על הרמב"ם כתב דל"ל ברמב"ם והקריב אותה. ומ"ש ריל דהרמב"ם ס"ל דבבריישא דהכא דנקט אמר קרא אותה הייגו קרא דוהקריב אותה:

עין משפט נר מצוה

מו א מיי' פ"ג מהל' סוטה הל' ג סמג עשין נז:

מז ב מיי' פ"ל מהל' עדות הלכה ד:

מח ג מיי' פ"ו מהלכות כלי המקדש הל' ח:

מט ד מיי' פ"ד מהל' מחוסרי כפרה הל"ב:

נ ה ו מיי' פ"ד מהל' סוטה הלכה כ:

נא ז מיי' פי"ל מהל' טומאת צרעת הל"ו:

נב ח מיי' פ"ג מהל' עבדים הלכה ט:

נג ט מיי' פ"ו מהל' רוצח הלכה ה:

י מיי' שם ופי"ל מהל' טומאת צרעת הל' ו וסי"ג מהל' עבדים הל' עז:

נד כ מיי' פט"ו מהל' סנהדרין הלכה ז סמג עשין קכ:

תורה אור השלם

1. וְהֶעֱמִיד הַכֹּהֵן אֶת הָאִשָּׁה לִפְנֵי יְיָ וּפָרַע אֶת רֹאשׁ הָאִשָּׁה וְנָתַן עַל כַּפֶּיהָ אֶת מִנְחַת הַזִּכָּרוֹן מִנְחַת קְנָאֹת הִוא וּבְיַד הַכֹּהֵן יִהְיוּ מֵי הַמָּרִים הַמְאָרְרִים:

במדבר ה יח

2. וְהֶעֱמִיד הַכֹּהֵן הַמְטַהֵר אֶת הָאִישׁ הַמֻּתָּם וְאֹתָם לִפְנֵי יְיָ פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד:

ויקרא יד יא

3. וְהִשְׁבִּיעַ אֹתָהּ הַכֹּהֵן וְאָמַר אֶל הָאִשָּׁה אִם לֹא שָׁכַב אִישׁ אֹתָךְ וְאִם לֹא שָׂטִית טֻמְאָה תַּחַת אִישֵׁךְ הִנָּקִי מִמֵּי הַמָּרִים הַמְאָרְרִים הָאֵלֶּה:

במדבר ה יט

מוסף רש"י

מסיעין את העדים. מקום קבוע עדות ממקום למקום ומהדר לאחר, כשמתין להעיד אומרים להם לא נקבל כאן אלא כאן, וכן ממקום לאחר (סנהדרין לב:). שלא יהא לבה גם בחבירתה. הואיל ויש לה חבירתה, אומרת מה בכך אם אשתה גם אני (נדרים עג.). חבילות חבילות. דמיחזי עליה כמשאו (רשב"ם פסחים קב:). חייש להרהורא. שמא יתנו בה עיניהם ויבואו לידי הרהור (סנהדרין מה.). פרק אחד. כלומר מעט ממנו מלפניו, וי"ל פרק מתיכת נגר, ולשון פרק בתרגומו לישני פורקליין (שם).

תוספות שאנין

אתיין וקיימין אקרבנייהון שמקריבין קיניהן לטהרן באכילת קדשים ומצוה על האדם שיעמוד וישמור על קרבנו ומפקא לן בספרי מתשמרו להקריב לי במועדו ומי שיוכל ליכנס לעזרה נכנס ואלו שלא היו יכולות מפני שהן מחוסרי כפרה עומדות בחלל שער נקנור שלא נתקדש ל"ה. מכסין אותו פרק אחד כשנסקל החיכת בגד מלפניו. ויתגרו בה פרחי כהונה. פ"ה פרחי כהונה לאו דוקא אלא נקט אותם על שהן מצויין בעזרה יותר משאר בני אדם:

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com